

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

_____ О. Є. Грибанова

« _____ » _____ 2024 р.

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 08 право
спеціальності: 081 право
освітньо-професійної програми: правознавство**

Укладач: Панкратова К.О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії
суспільних дисциплін та права
Протокол № 1 від “02” вересня 2024 р.
Голова ЦК суспільних дисциплін та права

_____ В.В. Денисенко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від “30” серпня 2024 р.

Заступник директора з НМР

_____ А. В. Ходаковська
(підпис) (ініціали, прізвище)

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>08 право</i> (шифр і назва)	Вибіркова	
Розділів – 2	Спеціальність <i>081 право</i> (шифр і назва)	Рік підготовки: 4	
Загальна кількість годин – 90			8-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2 год	Освітньо-професійна програма <i>правознавство</i> (якщо програм декілька, вписати назви усіх програм)		14 год.
		Семінарські заняття	
			14 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
			62 год.
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень» є підготовка фахівців у галузі кримінального права; формування у здобувачів навичок компетентного тлумачення і застосування закону про кримінальну відповідальність.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень» є:

✓ засвоєння загальних принципів та напрямів кримінальної політики України, предмету та функцій кримінального права, змісту законодавства про кримінальну відповідальність;

✓ вивчення методології та методики кримінального права;

✓ вивчення основних функцій (завдань) кримінального права;

✓ формування вмінь та навичок аналізу норм, їх тлумачення, розвиток вмінь щодо з'ясування сутності (змісту) положень та інститутів Загальної та Особливої частин кримінального права України, вміння співвідносити теоретичні знання із практикою їх застосування, творчого підходу до процесу кваліфікації кримінальних правопорушень на підставі неухильного дотримання принципу законності та інших вимог КК України;

✓ вивчення елементів та ознак складу кримінального правопорушення;

✓ вивчення особливостей покарання як інституту кримінального права;

✓ вивчення вимог кримінального закону щодо призначення покарання та звільнення від нього;

✓ отримання практичних навичок застосування знань під час вирішення практичних

завдань, тестів, розв'язання ситуацій.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності**:

- ЗК1. здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ЗК2. здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- ЗК3. здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК4. здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК6. здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології;
- ЗК7. здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК8. здатність працювати в команді;
- ЗК9. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК10. здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК11. здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- СК1. здатність застосовувати знання з основ теорії права, розуміння значення та ролі правничої професії у громадянському суспільстві;
- СК2. знання і розуміння становлення та розвиток правових та державних інститутів на різних історичних етапах;
- СК3. здатність застосовувати знання основних засад та інститутів національного права;
- СК5. здатність надавати консультації з типових правових питань;
- СК6. здатність аналізувати правові проблеми та приймати обґрунтовані рішення;
- СК7. здатність до самовизначення та самореалізації у правничій діяльності;
- СК8. здатність критично мислити в процесі системного аналізу правових явищ і фактів;
- СК9. здатність до самостійного планування та ефективного виконання професійної діяльності;
- СК12. здатність до системного та функціонального аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

- РН1. знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;
- РН2. здійснювати письмову та усну професійну комунікацію державною мовою, правильно вживати правничу термінологію;
- РН4. використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології для вирішення професійних задач;
- РН5. використовувати навички пошуку, оброблення та аналізу інформації у професійній діяльності;
- РН6. здійснювати професійну діяльність самостійно та в команді;
- РН7. знати і розуміти основи теорії права, роль правничої професії у громадянському суспільстві;
- РН8. використовувати знання історії держави і права для аналізу сучасних подій;
- РН9. використовувати у професійній діяльності знання засад та інститутів галузей

права національної правової системи;

- РН11. аналізувати явища та процеси у правничій сфері на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок у професійній діяльності;
- РН14. планувати та ефективно виконувати поставлені завдання у професійній діяльності;
- РН15. знати і застосовувати принципи юридичної деонтології у професійній діяльності;
- РН16. демонструвати повагу до моральних, культурних, наукових цінностей і примножувати досягнення суспільства;
- РН17. здійснювати вчинки відповідально та свідомо на основі етичних міркувань;
- РН18. застосовувати набуті знання під час аналізу правових ситуацій, виявляти юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- РН19. демонструвати здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу;
- РН22. пояснювати характер певних явищ, подій, процесів з розумінням професійного, соціального і психологічного контексту;
- РН24. мати навички самоосвіти та оволодіння сучасними знаннями.

Міждисциплінарні зв'язки. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень тісно пов'язане з іншими галузями права. Цей зв'язок полягає у тім, що кримінальне право виконує стосовно інших галузей права охоронну функцію і, тим самим, опосередковано бере участь у регулюванні тих суспільних відносин, що становлять предмет інших галузей. Найтіснішим цей зв'язок є з конституційним, кримінальним, адміністративним, кримінальним процесуальним правом.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Правові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Склад кримінального правопорушення

Тема № 1. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень

Кримінальне право як галузь права. Предмет і завдання кримінального права. Принципи кримінального права. Система кримінального права: Загальна та Особлива частини. Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень та її значення. Види кваліфікації кримінальних правопорушень. Стадії кваліфікації кримінальних правопорушень. Принципи та правила кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення.

Тема № 2. Кваліфікація кримінальних правопорушень за об'єктивними та суб'єктивними ознаками

Елементи й ознаки складу кримінального правопорушення, їх зміст і єдність. Об'єкт кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Предмет кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Діяння як обов'язкова ознака об'єктивної сторони та урахування його при кваліфікації. Факультативні ознаки об'єктивної сторони. Урахування вини та її форм при кваліфікації кримінального правопорушення. Значення мотиву, мети та емоцій для кримінально-правової оцінки вчиненого. Помилка та її вплив на кваліфікацію кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення й урахування його ознак при кваліфікації кримінального правопорушення. Конкуренція кримінально-правових норм.

Розділ II. Проблеми кваліфікації незакінчених кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті та множинності кримінальних правопорушень.

Тема № 3. Кваліфікація закінчених та незакінчених кримінальних правопорушень

Загальна характеристика кваліфікації закінчених та незакінчених кримінальних правопорушень. Поняття й види стадій вчинення кримінального правопорушення за чинним

законодавством. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення. Відповідальність за готування до кримінального правопорушення і замах за КК України. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення з матеріальним, формальним чи усіченим складом. Питання кваліфікації при добровільній відмові на стадії закінченого замаху на кримінальне правопорушення. Дійове каяття у вчиненні кримінального правопорушення.

Тема № 4. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті

Загальна характеристика кримінальних правопорушень, учинених у співучасті, та особливості їх кваліфікації. Поняття і значення співучасті у кримінальному правопорушенні, об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Види співучасників і їх визначення в КК України. Поняття форм співучасті і критерії розподілу співучасті на форми. Кваліфікація діянь виконавця кримінального правопорушення. Кваліфікація діянь інших співучасників кримінального правопорушення. Кваліфікація кримінальних правопорушень, учинених у співучасті за ускладнених обставин. Кваліфікація кримінальних правопорушень, учинених групою осіб. Кваліфікація кримінальних правопорушень, учинених організованою групою. Кваліфікація діянь учасників злочинної організації. Кваліфікація причетності до кримінального правопорушення.

Тема № 5. Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень

Поняття множинності кримінальних правопорушень. Одиначне кримінальне правопорушення як структурний елемент множинності кримінальних правопорушень. Види одиначних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одиначні кримінальні правопорушення (триваючі, продовжувані та складні (складові) кримінальні правопорушення). Види множинності кримінальних правопорушень. Кваліфікація повторності кримінальних правопорушень. Кваліфікація сукупності кримінальних правопорушень. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	лаб.	сам.роб. інд.завд.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Правові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення					
Тема № 1. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень	14	2	2		10
Тема № 2. Кваліфікація кримінальних правопорушень за об'єктивними та суб'єктивними ознаками	20	4	4		12
<i>Разом за розділом 1</i>	34	6	6		22
Розділ 2. Проблеми кваліфікації незакінчених кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті та множинності кримінальних правопорушень					
Тема № 3. Кваліфікація закінчених та незакінчених кримінальних правопорушень	14	2	2		10

Тема № 4. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	23	4	4	15
Тема № 5. Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	19	2	2	15
<i>Разом за розділом 2</i>	56	8	8	40
Усього годин	90	14	14	62

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень	2
2.	Тема № 2. Кваліфікація кримінальних правопорушень за об'єктивними та суб'єктивними ознаками	4
3.	Тема № 3. Кваліфікація закінчених та незакінчених кримінальних правопорушень	2
4.	Тема № 4. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	4
5.	Тема № 5. Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	2
Разом		14

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень	2
2.	Тема № 2. Кваліфікація кримінальних правопорушень за об'єктивними та суб'єктивними ознаками	4
3.	Тема № 3. Кваліфікація закінчених та незакінчених кримінальних правопорушень	2
4.	Тема № 4. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	4
5.	Тема № 5. Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	2
Разом		14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень	10
2.	Тема № 2. Кваліфікація кримінальних правопорушень за об'єктивними та суб'єктивними ознаками	12
3.	Тема № 3. Кваліфікація закінчених та незакінчених кримінальних правопорушень	10
4.	Тема № 4. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	15
5.	Тема № 5. Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	15
Разом		62

Індивідуальне завдання

На навчальній платформі Study.nazk пройти запропонований курс. Індивідуальне завдання буде зараховане лише за наявності сертифікату, що підтверджує успішне опанування запропонованого матеріалу до теми курсу.

1. Зареєструватися на платформі Study.nazk для проходження курсу.

2. Виконати усі завдання курсу та завантажити сертифікат про його закінчення до системи Moodle.

Курс:

1. Впливай – викривай!

<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/427>

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань		Самостійна робота інд. завд.	Залік	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)	Модульна атестація № 2 (30 балів)			
Розділ 1	Розділ 2			
Підготовка завдання – 4 Виступи на семінарах – 10 Розв'язання задач – 6 Контрольне тестування – 10	Підготовка завдання – 2 Виступи на семінарах – 10 Розв'язання задач – 8 Контрольне тестування – 10	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою Університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. Київ: Алерта, 2020. 500 с.
2. Конопельський В.Я., Плужник О.І., Резніченко Г.С. Основи кримінального права: навч. посіб. Одеса: ОДУВС, 2021. 302 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина / за ред. В.П. Кушпіта. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 444 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В.Я. Конопельського, В.О. Меркулової. Одеса: ОДУВС, 2021. 452 с.
5. Тацій В.Я., Тютюгін В.І., Борисов В.І. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. Харків: Право, 2020. 584 с.
6. Тютюгін В.І. Кримінальне право України. Загальна частина: посіб. для підгот. до іспитів. Харків: Право, 2017. 200 с.
7. Хавронюк М.І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ: Дакор, 2020. 266 с.

Додаткова:

1. Конвенція про континентальний шельф від 29 квітня 1958 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_179.
2. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/9406%D3%B6-10>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>.
4. Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України від 16 травня 1995 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/162/95-%D0%B2%D1%80>.
5. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
6. Про застосування амністії в Україні: Закон України 392/96-ВР від 01.10.1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%D0%B2%D1%80>.
7. Про надра: Кодекс України від 27 липня 1994 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>.
8. Про положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: Указ Президента від 10 червня 1993 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/198/93>.
9. Про положення про порядок здійснення помилування: Указ Президента України № 223/2015 від 21.04.2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/902/2010>.
10. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 04.06.2010 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10>.
11. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 12 від 23.12.2005 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05>.
12. Про практику призначення військовослужбовцям покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 15 від 28.12.1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0015700-96>.
13. Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24.10.2003 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03>.

14. Про судову практику у справах про необхідну оборону: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 1 від 26.04.2002 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-02>.

15. Вереша Р.В. Теорії вини у кримінальному праві: монографія. Київ: Алерта, 2020. 260 с.

16. Кріпак А.А. Покарання у вигляді позбавлення волі у законодавстві України та країн західної Європи. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2018. № 1. С. 105-114.

17. Ландіна А.В., Лисенко О.М. Міжнародні стандарти призначення покарання спеціальному суб'єкту злочину. *Правова держава*. 2020. Вип. 31. С. 380-388.

18. Новікова К.А. Обмеження свободи як вид покарання: монографія. Харків: Право, 2019. 288 с.

19. Стрельцов Є.Л., Мирошниченко Н.А. Підстава кримінальної відповідальності потребує законодавчого закріплення. *Право України*. 2020. № 2. С. 151-163.

20. Шепітько М.В. Тенденції розвитку кримінального законодавства України (на прикладі злочинів проти правосуддя). *Вісник Національної академії правових наук України*. 2020. Т. 27, № 2. С. 174-189.

Інформаційні ресурси

1. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень в системі електронного забезпечення навчання Moodle. URL: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1016>.

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: www.kmu.gov.ua.

4. Офіційний сайт Верховного Суду України. URL: www.scourt.gov.ua.

5. Офіційний сайт представництва Президента України. URL: www.president.gov.ua.

6. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: www.minjust.gov.ua.

7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua.

8. Газета «Урядовий кур'єр». URL: www.ukurier.gov.ua/uk/.

9. Газета «Юридична практика». URL: www.pravo.ua.

10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.

